

Sa Thầy, ngày 28 tháng 01 năm 2026

## **BÁO CÁO THAM LUẬN**

**Về thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng công tác giám sát, khảo sát và thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND xã nhiệm kỳ 2021–2026**

- Kính thưa Chủ trì Hội nghị;
- Kính thưa các đ/c Thường trực Đảng ủy, HĐND, UBND, UBMTTQ Việt Nam xã; Kính thưa toàn thể các vị đại biểu HĐND và các đ/c dự Hội nghị!

Thực hiện chức năng, nhiệm vụ theo quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương, trong nhiệm kỳ 2021–2026, các Ban của Hội đồng nhân dân xã, trong đó có Ban Kinh tế – Ngân sách, đã tích cực đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, từng bước nâng cao chất lượng hoạt động giám sát, khảo sát và thẩm tra góp phần quan trọng vào việc nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Hội đồng nhân dân xã. Tại Hội nghị tổng kết nhiệm kỳ hôm nay, cho phép tôi, thay mặt Ban Kinh tế – Ngân sách HĐND xã, xin tham luận với chủ đề: “thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động giám sát, khảo sát và thẩm tra, của Ban Kinh tế - Ngân sách Hội đồng nhân dân xã”.

### **Kính thưa Hội nghị!**

Năm 2025 là một năm mang dấu ấn lịch sử đối với chính quyền địa phương chúng ta khi thực hiện chủ trương sắp xếp đơn vị hành chính để vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp. Xã Sa Thầy được thành lập trên cơ sở sáp nhập toàn bộ diện tích và dân số của ba đơn vị hành chính là: Thị trấn Sa Thầy, xã Sa Sơn và Sa Nhon (cũ). Sau khi sắp xếp, nhiều nhiệm vụ trước đây thuộc thẩm quyền cấp huyện đã được phân cấp về cho cấp xã trực tiếp triển khai. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết là công tác giám sát, khảo sát và thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách phải chủ động, chuyên sâu và hiệu quả hơn nữa để đáp ứng kỳ vọng của cử tri.

Trong giai đoạn vừa qua, Ban Kinh tế - Ngân sách đã nhanh chóng ổn định tổ chức gồm 07 thành viên và tập trung thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm. Kế thừa các mặt công tác của Ban Kinh tế - Xã hội HĐND các xã cũ trước sáp nhập và thực hiện theo Luật tổ chức chính quyền địa phương, Quy chế hoạt động của Hội đồng nhân dân xã; Ban Kinh tế - Ngân sách đã chủ động xây dựng chương trình công tác của Ban và triển khai thực hiện đạt được nhiều kết quả tích cực trong công tác giám sát, khảo sát và thẩm tra, cụ thể:

### **Hoạt động giám sát được chú trọng, có trọng tâm, trọng điểm**

Ban Kinh tế - Ngân sách đã xây dựng kế hoạch, đề cương giám sát chuyên đề và đã triển khai hoàn thành chương trình giám sát, khảo sát năm 2025 của ban, đã phối hợp tham mưu xây dựng và trực tiếp tham gia các cuộc giám sát chuyên đề của Hội đồng nhân dân, Thường trực Hội đồng nhân dân, p trung vào những lĩnh vực nhạy cảm, được cử tri quan tâm như: Quản lý, sử dụng ngân sách nhà nước và các khoản thu chi trong trường học; Công tác quản lý bảo vệ môi trường; Thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia; công tác tiếp công dân, giải quyết đơn thư, khiếu nại, tố cáo, phản ánh kiến nghị của cử tri...

Qua giám sát, Ban đã kịp thời phát hiện hạn chế, bất cập, kiến nghị Ủy ban nhân dân xã và các đơn vị liên quan khắc phục, chấn chỉnh, qua đó góp phần tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong quản lý nhà nước ở địa phương.

### **Công tác thẩm tra ngày càng đi vào chiều sâu, sát thực tiễn**

Ban luôn chủ động tham gia chuẩn bị các nội dung phục vụ kỳ họp; tham dự đầy đủ các cuộc họp do Thường trực HĐND xã tổ chức và tham gia đóng góp ý kiến nội dung, chương trình các kỳ họp. Tổ chức thực hiện thẩm tra các nội dung trình kỳ họp đảm bảo đúng quy trình; phân tích rõ căn cứ pháp lý, sự cần thiết ban hành và tính phù hợp với tình hình thực tế của xã;

Bên cạnh đó, Ban cũng luôn quan tâm đổi mới, từng bước nâng cao chất lượng hoạt động, nhất là công tác khảo sát và thẩm tra. Bởi vì, khảo sát và thẩm tra là “khâu” quan trọng thực hiện chức năng quyết định của Hội đồng nhân dân theo Luật định, thẩm tra là để xem xét, cho ý kiến về tính hợp hiến, hợp pháp, để đảm bảo văn bản ban hành phù hợp với chủ trương đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; nội dung văn bản ban hành phải có tính khả thi, phù hợp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương. Đây là kênh giúp đại biểu Hội đồng nhân dân xã có thêm thông tin, thấy được những vấn đề cần tập trung thảo luận và quyết định những vấn đề quan trọng về phát triển kinh tế - xã hội và đời sống Nhân dân ở địa phương, góp phần đảm bảo cho nghị quyết của Hội đồng nhân dân phát huy được tính hiệu lực, hiệu quả, đi vào cuộc sống.

Trong nhiệm kỳ qua, tất cả các tờ trình, báo cáo, dự thảo nghị quyết, hồ sơ trình HĐND xã có liên quan đến lĩnh vực kinh tế - ngân sách đều được Ban Kinh tế - Ngân sách tiến hành thẩm tra đầy đủ, thận trọng. Từ sau sáp nhập, Ban đã tổ chức thẩm tra 32 báo cáo, tờ trình, dự thảo nghị quyết trình tại kỳ họp theo sự phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân xã;

Công tác phối hợp giữa các Ban Hội đồng nhân dân với Thường trực HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ Việt Nam xã và các cơ quan liên quan ngày càng hiệu quả, tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động giám sát, khảo sát và được thực hiện đúng quy trình, đúng thẩm quyền.

**Tuy nhiên, bên cạnh những mặt thuận lợi trong công tác giám sát, khảo sát và thẩm tra thời gian qua vẫn còn một số khó khăn, hạn chế như sau:**

- Năng lực phân tích, đánh giá của một số thành viên còn chưa đồng đều, đa số thành viên của Ban hoạt động theo chế độ kiêm nhiệm, chưa có nhiều điều kiện nghiên cứu chuyên sâu; kỹ năng phân tích số liệu, đánh giá báo cáo ở một số lĩnh vực chuyên môn như tài chính – ngân sách, đầu tư công còn hạn chế, ảnh hưởng nhất định đến chất lượng giám sát.

- Việc theo dõi, đôn đốc thực hiện kiến nghị sau giám sát có lúc, có nơi chưa thật sự quyết liệt.

- Một số nội dung phát sinh gấp, dẫn đến việc các cơ quan liên quan gửi hồ sơ, tài liệu phục vụ thẩm tra còn chậm, thành viên Ban không đủ thời gian nghiên cứu, nên phần nào ảnh hưởng đến chất lượng, hiệu quả thẩm tra.

- Công tác khảo sát thực tế để nắm tình hình phục vụ công tác thẩm tra trong thời gian qua tuy có thực hiện, nhưng chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

**Để công tác giám sát, khảo sát và thẩm tra ngày càng nâng cao chất lượng, hiệu quả; Ban Kinh tế - Ngân sách rút ra một số kinh nghiệm từ thực tiễn hoạt động như sau:**

**Đối với công tác giám sát:**

***Thứ nhất, Chuẩn bị kỹ nội dung, đề cương giám sát là yếu tố quyết định chất lượng giám sát***

Thực tiễn cho thấy, công tác giám sát chỉ đạt hiệu quả khi ngay từ đầu đã xây dựng được đề cương giám sát rõ ràng, trọng tâm, bám sát mục tiêu và yêu cầu của chương trình giám sát đã được phê duyệt.

Việc chuẩn bị kỹ đề cương không chỉ giúp Đoàn giám sát chủ động trong nghiên cứu tài liệu mà còn hạn chế tình trạng giám sát dàn trải, hình thức, thiếu chiều sâu. Đồng thời, việc phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên trong Đoàn giám sát theo từng nội dung, lĩnh vực giúp phát huy vai trò, trách nhiệm cá nhân, nâng cao tính chuyên môn và hiệu quả làm việc của tập thể Ban.

***Thứ hai, Nghiên cứu đầy đủ, cập nhật kịp thời hệ thống văn bản pháp luật liên quan***

Công tác giám sát chuyên đề, nhất là trong lĩnh vực đầu tư công, chuyển đổi số, tài chính – ngân sách, giáo dục, an sinh xã hội, có liên quan trực tiếp đến nhiều văn bản quy phạm pháp luật và văn bản hướng dẫn chuyên ngành. Do đó, việc nghiên cứu kỹ các quy định hiện hành là yêu cầu bắt buộc để bảo đảm kết luận giám sát khách quan, đúng pháp luật.

Qua giám sát cho thấy, nhiều tồn tại, hạn chế chỉ được phát hiện khi Đoàn giám sát nắm vững quy định cụ thể, như: Nguyên tắc tự nguyện trong vận động các khoản thu, quy trình vận động tài trợ trong giáo dục, quy định về công khai tài chính, quản lý và lưu trữ hồ sơ ngân sách. Vì vậy, bài học kinh nghiệm đặt ra là cần chủ động cập nhật, hệ thống hóa văn bản pháp luật liên quan đến từng chuyên đề giám sát, coi đây là cơ sở quan trọng để đánh giá đúng thực trạng và đưa ra kiến nghị phù hợp.

***Thứ ba, Phát huy vai trò phối hợp giữa TT HĐND và các Ban HĐND, Thường trực HĐND và các cơ quan chuyên môn.***

Hiệu quả giám sát không chỉ phụ thuộc vào nỗ lực của một Ban mà còn đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ giữa các Ban HĐND, Thường trực HĐND và các cơ quan chuyên môn của UBND xã. Trong quá trình giám sát, việc phối hợp tốt giúp:

- Tránh chồng chéo về nội dung giám sát;
- Bổ sung thông tin, số liệu từ nhiều góc độ;
- Nâng cao tính toàn diện và khách quan của kết quả giám sát.

Thực tế cho thấy, khi có sự tham gia của các Ban liên quan và sự hỗ trợ chuyên môn của các cơ quan chức năng, các nội dung giám sát được làm rõ hơn, các kiến nghị đưa ra có tính khả thi cao hơn, tạo sự đồng thuận trong quá trình tổ chức thực hiện sau giám sát.

***Thứ tư, Gắn giám sát với theo dõi, đôn đốc việc thực hiện kiến nghị sau giám sát.***

Một bài học kinh nghiệm quan trọng khác là công tác giám sát chỉ thực sự phát huy hiệu quả khi được gắn với việc theo dõi, đôn đốc và đánh giá kết quả thực hiện các kiến nghị sau giám sát. Nếu dừng lại ở việc ban hành kết luận mà không kiểm tra, theo dõi việc khắc phục tồn tại thì hiệu quả giám sát sẽ chưa trọn vẹn.

Do đó, cần xác định rõ trách nhiệm, thời hạn thực hiện đối với từng kiến nghị; yêu cầu các đơn vị được giám sát báo cáo kết quả khắc phục bằng văn bản, kèm theo tài liệu minh chứng. Thông qua việc theo dõi sau giám sát, các Ban HĐND có cơ sở đánh giá mức độ chuyển biến trong công tác quản lý, điều hành của đơn vị được giám sát, đồng thời nâng cao tính nghiêm túc và hiệu lực của hoạt động giám sát.

### **Đối với công tác thẩm tra**

***Thứ nhất, về công tác chuẩn bị khảo sát, thẩm tra:*** Bám sát kế hoạch và phân công thẩm tra của Thường trực HĐND xã để chủ động phối hợp với các cơ quan chuyên môn của UBND xã thảo luận, thống nhất các nội dung trình tại kỳ họp; tiếp cận thông tin sớm, chủ động về kế hoạch, thời gian khảo sát và thẩm tra.

- Xây dựng kế hoạch tổ chức khảo sát và thẩm tra phải quy định cụ thể về thời gian; hồ sơ, tài liệu đối với từng báo cáo và dự thảo nghị quyết để cơ quan chủ trì soạn thảo gửi đến đảm bảo đầy đủ, kịp thời.

- Tiến hành nghiên cứu tài liệu: để việc thẩm tra thật sự có chất lượng, công tác chuẩn bị có ý nghĩa quan trọng. Trên cơ sở nội dung của báo cáo, tờ trình và dự thảo nghị quyết, các thành viên Ban dành thời gian để nghiên cứu báo cáo, tờ trình và các tài liệu có liên quan.

- Khảo sát nắm tình hình: Tùy nội dung cụ thể được Thường trực HĐND phân công, Ban Kinh tế - Ngân sách lựa chọn nội dung phù hợp để xây dựng kế hoạch khảo sát trực tiếp tại cơ sở, qua đó, sẽ tiếp nhận được nhiều nguồn thông tin phong phú, đa chiều để phục vụ cho công tác thẩm tra.

**- Thứ hai, về tổ chức họp thẩm tra:** Trên cơ sở tài liệu được gửi trước, tại cuộc họp chủ yếu dành thời gian cho thành viên nêu vấn đề, trao đổi để cơ quan trình giải trình làm rõ. Trong đó, cần trao đổi, làm rõ những hạn chế trong chỉ đạo điều hành của UBND và tổ chức thực hiện của các ngành, tìm ra nguyên nhân chính nhằm đề ra các giải pháp khắc phục trong thời gian tới, nhất là đối với các chỉ tiêu chưa đạt theo Nghị quyết HĐND. Làm rõ tính hợp pháp, tính hiệu quả, tính minh bạch của các số liệu dự toán ngân sách và kế hoạch đầu tư, qua đó góp phần kiểm soát quyền lực và phòng chống tham nhũng. Những vấn đề còn có ý kiến khác nhau, Ban trình Thường trực HĐND xem xét, cho ý kiến.

**Thứ ba, về xây dựng báo cáo thẩm tra:** Phải căn cứ vào tình hình thực tế và nhận định, đánh giá của Ban để xây dựng báo cáo; không lặp lại giống như báo cáo hoặc dự thảo nghị quyết do UBND trình; lĩnh vực kinh tế - ngân sách có rất nhiều nội dung trình định kỳ hàng năm (như: báo cáo kinh tế - xã hội; dự toán thu - chi, quyết toán ngân sách, kế hoạch đầu tư công...), do đó, báo cáo thẩm tra mỗi kỳ họp phải có điểm nhấn, tính phản biện cao (không rập khuôn, hay chỉ thay đổi số liệu); đánh giá nhận định, kiến nghị phù hợp với quy định và tình hình thực tế của địa phương. Báo cáo thẩm tra phải luôn đề cao tính trung thực, khách quan, báo cáo không phải để "làm khó" UBND, mà phải mang tính phản biện xây dựng.

**Thứ tư, giải quyết các vấn đề sau thẩm tra:** Sau thẩm tra, Ban tổng hợp những vấn đề còn ý kiến khác nhau, báo cáo Thường trực HĐND xã xem xét, quyết định. Đồng thời, Ban cũng mạnh dạn đề nghị Thường trực HĐND xã xem xét không thông qua kỳ họp những nội dung chuẩn bị chưa đạt yêu cầu, chưa đủ cơ sở pháp lý, tính khả thi không cao.

### ***Kính thưa Hội nghị!***

Nâng cao chất lượng hoạt động của Ban Kinh tế - Ngân sách không chỉ là nhiệm vụ của Ban, mà còn là yếu tố quan trọng giúp Hội đồng nhân dân thực hiện tốt chức năng quyết định các vấn đề lớn của địa phương. Chúng tôi tin tưởng rằng, với sự quan tâm chỉ đạo của Đảng ủy, sự phối hợp đồng bộ của Ủy ban nhân dân xã và sự quyết tâm của các vị đại biểu, công tác kinh tế - ngân sách nhiệm kỳ tới sẽ ngày càng chuyên nghiệp, thực chất và hiệu quả hơn, là căn cứ quan trọng để HĐND xã quyết nghị chủ trương phát triển kinh tế - xã hội của địa phương đảm bảo tính khả thi.

Một lần nữa, xin kính chúc các đồng chí lãnh đạo và quý vị đại biểu mạnh khỏe, hạnh phúc. Chúc Hội nghị thành công tốt đẹp!

***Xin trân trọng cảm ơn!***